اخبار

طراحی سامانه «جریمه عابران پیاده» با چهره‌زنی و کدملی

رئیس پلیس راهور ناجا از طراحی سامانه‌ای برای جریمه عابران پیاده خبر داد. به گزارش ایسنا، سردار سیدکمال هادیانفر در مراسم تودیع و معارفه روسای جدید و قدیم پلیس راهور تهران بزرگ، گفت: ما باید به رعایت حق تقدم با اولویت عابران پیاده برسیم و به سمت جریمه کردن افراد برویم. وی ادامه داد: سامانه مربوط را طراحی کرده‌ایم و کد ملی و چهره افراد را هم در اختیار داریم که می‌توان بر اساس آن هویت افراد را تطبیق داد و جریمه کرد. اگر عابر پیاده تخلف کرد، می‌توان با این شیوه او را جریمه کرد. به گفته رئیس پلیس راهور ناجا، می‌توان این طرح را با همراهی شهرداری تهران به شکل پایلوت اجرایی کرد.

■ برخورد پلیس راهور با سگ‌گردانی، شیشه دودی و آلودگی صوتی

رئیس پلیس راهور ناجا گفت: پلیس با ناهنجاری‌های اخلاقی برخورد خواهد کرد. ما در یک کشور اسلامی هستیم و سگ‌گردانی، شیشه دودی و صدای بلند و موسیقی‌های ناهنجار معنی ندارد. فخرفروشی و تفاخر با ماشین‌های لوکس و مواردی اینچنینی نباید وجود داشته باشد که خوشبختانه سردار رحیمی نیز در گزارش‌هایی که در ناجا ارائه می‌دهند اقدامات خوبی در این زمینه انجام داده‌اند و باید پس از این هم با این موارد برخورد شود.

کشف بیش از ۱۴ تن موادمخدر در کشور طی هفته گذشته

معاون مقابله با عرضه و امور بین‌الملل ستاد مبارزه با موادمخدر از کشف بیش از ۱۴ تن موادمخدر در کشور در بازه زمانی هفدهم تا بیست‌وسوم خردادماه خبر داد و گفت: بیشترین حجم کشفیات با ۲۹۴۷ کیلوگرم یعنی معادل ۲۰ درصد کشفیات کشور، مربوط به استان خراسان‌جنوبی است. ناصر اصلانی مجموع کشفیات هفته گذشته را ۱۴ هزار و ۶۰۳ کیلوگرم عنوان کرد و ادامه داد: این میزان کشفیات در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته که ۱۲ هزار و ۱۳ کیلوگرم اعلام شد، حدود ۲۱ درصد افزایش دارد. وی افزود: ۱۰ هزار و ۹۴۱ کیلوگرم از مجموع کشفیات مربوط به ماده مخدر تریاک بود که ۷۵ درصد کشفیات را به خود اختصاص داده است. معاون دبیرکل ستاد درباره سایر مواد مخدر کشف شده، یادآور شد: از این میزان ۸۱۹ کیلوگرم حشیش، ۲۰۶ کیلوگرم هروئین، ۲۰۸ کیلوگرم شیشه، ۱۶۸ کیلوگرم گراس، ۲۱۳۶ کیلوگرم مرفین و ۱۲۵ کیلوگرم سایر مواد است.

قتل فجیع اعضای یک خانواده در تهران

رئیس پلیس پایتخت از دستگیری عامل قتل عام اعضای یک خانواده در محله باغ فیض خبر داد و جزئیات این قتل فجیع را تشریح کرد. به گزارش ایسنا، سردار حسین رحیمی در این باره گفت: حوالی ساعت ۹ صبح روز یکشنبه خبری درباره قتل اعضای یک خانواده به مرکز فوریت‌های پلیس ۱۱۰ اطلاع داده شد که به دنبال آن عوامل کلانتری در محل حاضر شده و مشاهده کردند ۳ عضو خانواده شامل مرد ۳۲ ساله، زن ۲۸ ساله و فرزند ۴ ساله‌شان به شکل فجیعی به قتل رسیده بودند. وی گفت: ماموران حدود ۱۰ ساعت بعد با استفاده از ادله، شواهد و قرائن موجود موفق به شناسایی و دستگیری عامل قتل که پسرعموی مرد خانواده بود شدند و او را در عملیاتی دستگیر کردند. وی به قتل این ۳ نفر اعتراف و دلیل آن را حسادت و اختلافات مالی اعلام کرد. رحیمی درباره شیوه ارتکاب قتل نیز گفت: برابر آنچه متهم تاکنون اقرار کرده، او صبح روز یکشنبه وارد خانه پسرعمویش شده و در حالی که همسر و فرزندش در خواب بودند پسرعمویش را با ضربات متعدد چاقو به قتل رسانده و پس از آن با توجه به اینکه زن جوان و فرزندش از خواب بیدار و متوجه جنایت شدند آنها را نیز به قتل رسانده و محل را ترک کرده است.

«پل ۴۸ کیلومتری دوچرخه» تهران در آستانه افتتاح

شهردار منطقه ۲ از افتتاح پل ۴۸ کیلومتری دوچرخه در آینده نزدیک خبر داد و گفت: این پل، طولانی‌ترین مسیر اختصاصی دوچرخه در کشور بعد از کیش است؛ طول این پل تا پایان سال به ۷۲ کیلومتر افزایش خواهد یافت. رسول کشت‌پور در گفت‌وگو با تسنیم گفت: سری جدید پروژه‌های منطقه در آستانه افتتاح است و در نهایت طی یک ماه آینده به بهره‌برداری می‌رسد؛ یکی از آنها افتتاح پل دوچرخه به طول ۴۸ کیلومتر است که طولانی‌ترین میسر اختصاصی در کشور بعد از کیش محسوب می‌شود. شهردار منطقه ۲ شهرداری تهران با بیان اینکه این پل که بزرگراه‌های شیخ فضل‌الله، شهید همت و چند بوستان منطقه ۲ را به یکدیگر متصل می‌کند تا پایان سال به ۷۲ کلیومتر افزایش خواهد یافت، متذکر شد: به جز کیش که موقعیت آن ایجاب می‌کند چنین مسیری داشته باشد، مسیر اختصاصی دوچرخه به این وسعت در کشور نداریم.

بیماری «کووید-۱۹» خطر ابتلا به دیابت را افزایش می‌دهد

شواهد جدید نشان می‌دهد بیماری «کووید-۱۹» موجب بروز دیابت در افراد سالم می‌شود و عوارض شدیدی برای افراد دیابتی دارد. به گزارش مهر، مشاهدات بالینی حاکی از وجود رابطه دوطرفه بین بیماری «کووید-۱۹» و دیابت است. از یک سو، دیابت با افزایش ریسک شدت بیماری «کووید-۱۹» و مرگ ناشی از آن مرتبط است؛ بین ۲۰ تا ۳۰ درصد بیماران فوت شده ناشی از بیماری «کووید-۱۹» مبتلا به دیابت بودند. از سوی دیگر، بروز دیابت جدید و تشدید عوارض متابولیکی دیابت از قبل موجود هم در افراد مبتلا به «کووید-۱۹» مشاهده شد. هنوز مشخص نیست چطور ویروس کرونا بر بیماری دیابت تاثیر می‌گذارد.

افزایش شهریه مدارس غیردولتی تا ۳۰ درصد

رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی وزارت آموزش‌وپرورش میزان افزایش شهریه مصوب و فوق‌برنامه آموزشی مدارس غیردولتی امسال را اعلام کرد و گفت: سقف افزایش شهریه ۳۰ درصد و حداقل میزان افزایش شهریه ۱۵ درصد است. مجتبی زینی‌وند در نشست خبری اعلام کرد: بالاترین میزان شهریه دریافتی برای دوره ابتدایی ۱۲ میلیون تومان، متوسطه اول ۱۴ میلیون تومان و متوسطه دوم ۱۷ میلیون تومان است.

نتیجه اصرار دولت بر بازگشایی بی‌برنامه مشاغل:
قربانیان روزانه کرونا در کشور به ۱۱۳ نفر رسید
رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی در کشور به ۲۰ و در تهران به ۱۱ درصد کاهش یافت

کسب‌وکار مرگ!

[وزیر بهداشت استعفا نداده است اما فشارها علیه نمکی ادامه دارد]

اختلافات بدنه دولت و وزارت بهداشت و حضور کمرنگ وزیر بهداشت در جلسات هیات دولت موجب شد شایعه استعفای وزیر بهداشت قوت بگیرد اما سعید نمکی دیروز این خبر را تکذیب کرد. اختلاف سعید نمکی با مجموعه دولت علنی شده و وزیر بهداشت با توجه به کاهش اختیارات در ستاد ملی مقابله با کرونا کمتر تمایل به حضور در جلسات هیأت وزیران دارد. بعد از انتشار شایعه استعفای وزیر، سعید نمکی اعلام کرد: موضوع استعفای بنده صحت ندارد و من استعفایی تقدیم هیأت دولت نکرده‌ام. وی در پاسخ به پرسشی درباره دلیل کمرنگ شدن حضورش در جلسات هیأت دولت هم گفت: طی روزهای گذشته بیشتر وقت بنده صرف رسیدگی به مشکلات استانی شده است و بیشترین وقت خود را صرف برنامه‌ریزی برای کاهش موارد ابتلا و پیشگیری از شیوع مجدد کرونا در این استان‌ها کرده‌ام. گفته می‌شود اخیرا بسیاری از اختیارات درباره مدیریت بیماری کرونا از مجموعه وزارت بهداشت و شخص وزیر سلب شده و در نتیجه، تصمیمات و اقدامات غیرکارشناسی و آسیب‌زای متعددی از سوی برخی مقامات ارشد دولت اتخاذ و اجرا شده است و این در حالی است که کماکان وزیر بهداشت به عنوان مسؤول این تصمیمات و اقدامات در افکار عمومی معرفی می‌شود. به نظر می‌رسد انتشار شایعه فوق نیز در جهت تحت فشار قراردادن وزیر بهداشت برای پذیرش رویکرد مقامات ارشد دولت و عدم اعتراض به آن بوده است.

گروه اجتماعی: تعداد قربانیان کرونا برای دومین روز متوالی سه رقمی ماند تا شاهد موج جدیدی از مرگ‌ومیر ناشی از «کووید-۱۹» در کشور باشیم.

به گزارش «وطن امروز»، آخرین باری که تعداد قربانیان روزانه کرونا سه رقمی شد فروردین‌ماه بود اما از اردیبهشت‌ماه تعداد فوتی‌ها دو رقمی شد تا روز یکشنبه نیز این روند ادامه یافت. به همین علت حتی با وجود افزایش شدید آمار مبتلایان، تعداد نسبتا کم فوتی‌ها مانع نگرانی مردم می‌شد اما از ۲۵ خردادماه اوضاع فرق کرد و بار دیگر تعداد قربانیان کرونا سه رقمی شد. این روند روز گذشته هم ادامه یافت و آمار ۱۱۳ مورد فوتی ناشی از ویروس «کووید-۱۹» نشان داد باید بیش از پیش این مسأله جدی گرفته شود.

دولت با وجود هشدار شدید نظام پزشکی، بر بازگشایی کسب‌وکارها و مشاغل اصرار کرد و بتدریج از اواخر فروردین اکثر کسب‌وکارها شروع به فعالیت کردند. این اتفاق در حالی رخ داد که وزارت بهداشت بشدت نسبت به بی‌توجهی به پروتکل‌های بهداشتی هشدار داد. اقدام دولت در بازگشایی‌ها موجب شد مردم نیز بسیاری از پروتکل‌های بهداشتی را فراموش کنند و رعایت این پروتکل‌ها به کمترین میزان ممکن برسد تا جایی که فرمانده مقابله با کرونا در تهران اعلام کرده ۸۹ درصد پایتخت‌نشینان و ۸۰ درصد میانگین کشوری پروتکل‌های بهداشتی را رعایت نمی‌کنند. رفتار دولت موجب شد ملت نیز کمتر خطر کرونا را جدی بگیرند و حتی آن را خطر تلقی نکنند. در چنین شرایطی تعداد مبتلایان و فوتی‌های کرونا به بیشترین حد ۲ ماه اخیر رسیده و مشخص نیست ایجاد موج جدید کرونا آمار مبتلایان و قربانیان را تا چه حد افزایش می‌دهد.

عملا دولت با برداشتن فاصله‌گذاری‌ها به شیوع کرونا دامن زده است. در جدیدترین تصمیم، دولت خواهان بازگشایی قهوه‌خانه‌ها و مهدکودک‌ها شده است تا عملا اثبات شود دولت دیگر خطر کرونا را جدی نمی‌گیرد. شاید با توجه به وضعیت اقتصادی بتوان بازگشایی کسب‌وکارهای کم‌ریسک یا با ریسک متوسط را پذیرفت اما بازگشایی مشاغلی چون قهوه‌خانه‌ها و مهدهای کودک را اصلا نمی‌توان درک کرد. بدین ترتیب باید گفت دولت خود به فاصله‌گذاری اجتماعی اعتقاد ندارد و نمی‌تواند از مردم نیز انتظار داشته باشد که خطر کرونا را جدی بگیرند.

سیماسادات لاری، سخنگوی وزارت بهداشت درباره آخرین آمار کرونا گفت: از ظهر یکشنبه تا ظهر دوشنبه و بر اساس گزارش آزمایشگاه‌ها و دانشگاه‌های علوم پزشکی ۲ هزار و ۴۴۹ بیمار جدید مبتلا به «کووید-۱۹» در کشور شناسایی شدند. از بین مبتلایان جدید ۸۴۲ نفر موارد بستری و ۱۶۰۷ نفر موارد سرپایی یا در تماس با مبتلایان بودند که شناسایی شدند. با در نظر گرفتن موارد جدید، مجموع بیماران مبتلا به «کووید-۱۹» در کشور به ۱۸۹ هزار و ۸۷۶ نفر رسید.

وی ادامه داد: در طول ۲۴ ساعت گذشته ۱۱۳ بیمار دیگر مبتلا به «کووید-۱۹» در کشور جان باختند و از زمان شیوع این بیماری در کشور تاکنون ۸۹۵۰ نفر جان خود را از دست داده‌اند.

لاری بیان کرد: بر اساس این گزارش‌ها تاکنون ۱۵۰ هزار و ۵۹۰ نفر از بیماران مبتلا به «کووید-۱۹» در کشور بهبودیافته و از بیمارستان ترخیص شده‌اند. ۲۷۶۵ نفر از این بیماران نیز در وضعیت شدید این بیماری و به نوعی بحرانی تحت مراقبت در بخش‌های آی‌سی‌یو قرار دارند که امیدواریم شفا پیدا کنند.

وی گفت: تاکنون یک میلیون و ۲۶۹ هزار و ۱۹۴ آزمایش تشخیص «کووید-۱۹» در کشور انجام شده است.

لاری افزود: استان‌های خوزستان، آذربایجان غربی، هرمزگان، کردستان و سیستان‌وبلوچستان در وضعیت قرمز قرار دارند.

در تهران، خراسان رضوی و بوشهر نیز موارد بستری در حال افزایش است.

سخنگوی وزارت بهداشت گفت: با توجه به افزایش نسبی آمار مبتلایان و فوتی‌های کرونا، اکیدا از مردم می‌خواهیم فاصله‌گذاری اجتماعی را رعایت کنند و در هر سن و هر شرایطی هستند به محض خروج از منزل ماسک بزنند؛ استفاده از ماسک‌های خانگی هم موثر است.

وی افزود: اکیدا از مردم می‌خواهیم از برگزاری مراسم عروسی و عزاداری خودداری کنند، زیرا یکی از علل مهم افزایش مجدد آمار کرونا برگزاری این نوع تجمعات در برخی شهرهاست، از جمله اینکه در یک عروسی ۱۲۰ نفر از میهمانان به ویروس کرونا مبتلا شدند.

■ سخنگوی دولت: موج جدید کرونا را شاهد هستیم

با آنکه آمارها و گزارش‌ها از شیوع دوباره کرونا در کشور خبر می‌دهد اما سخنگوی دولت اعتقاد دارد موج جدید کرونا را شاهد نیستیم و فقط در چند استان این اتفاق افتاده است.

علی ربیعی دیروز در نشست خبری گفت: در مبارزه با کرونا چالش‌های جدیدی داشتیم اما توانستیم از این مراحل با موفقیت نسبی عبور کنیم. گزارشات ما نشان داده در برخی اماکن متبرکه مراعات خوبی صورت گرفته اما در برخی اماکن هم رعایت نشده است و مراعات ضعیف بوده است؛ همچنین در وسایل انتقال مسافر و اتوبوس مراعات صورت نگرفته و فاصله‌گذاری‌ها در مترو بدرستی رعایت نشده است. در چند استان به مرحله پیک رسیده‌ایم و این به معنای پیک جدید نیست، استان‌هایی که وارد پیک کرونا نشده بودند امروز وارد این وضعیت شده‌اند، نباید اشتباه کنیم که فرضا وارد پیک جدیدی شده‌ایم. علی ربیعی در ادامه گفت: مبارزات ضدکرونایی دولت و نظام سلامت وارد مرحله جدیدی می‌شود و هر چه جلوتر می‌رویم تجربیات جدیدی کسب می‌کنیم، البته به دوران پساکرونا نرسیده‌ایم و نمی‌توانیم بگوییم کرونا تمام شده است.

وی با بیان اینکه تعطیلات عید فطر آثار خود را امروز در برخی استان‌ها نشان می‌دهد، خاطرنشان کرد: بالا بودن آمار ابتلا به کرونا به دلیل افزایش تست‌هاست؛ امروز از ۲ هزار تست به ۲۵ هزار تست روزانه رسیده‌ایم و این تست‌ها قطعا آمار ابتلا را افزایش داده است.

ربیعی با بیان اینکه موضوع کرونا کماکان مهم‌ترین مسأله دولت است، گفت: این موضوع در جلسات اقتصادی و اجتماعی ما و همین طور ستاد ملی کرونا که به طور ویژه به این امر می‌پردازد جزو موضوعات مهم و همیشگی است. اگر بتوانیم ۳ اصل فاصله‌گذاری، ماسک زدن و رعایت مسائل بهداشتی را به حد کافی رعایت کنیم قطعاً هم در سلامت فردی و حفظ جان انسان‌ها و هم پویایی اقتصاد موفق‌تر عمل خواهیم کرد. کادر درمانی و جامعه در این مرحله یعنی مرحله مهار، تجربه بزرگ را کسب کرده است. دستاوردهای این دوره می‌تواند حتی پس از تمام شدن کرونا هم در عرصه‌های جدید به کار گرفته شود. در فرآیند مبارزه ضدکرونایی آموختیم که باید یک روح جدید در حکمرانی و در سیاست دمیده شود که خوشبختانه امروز این امر رخ داده است.

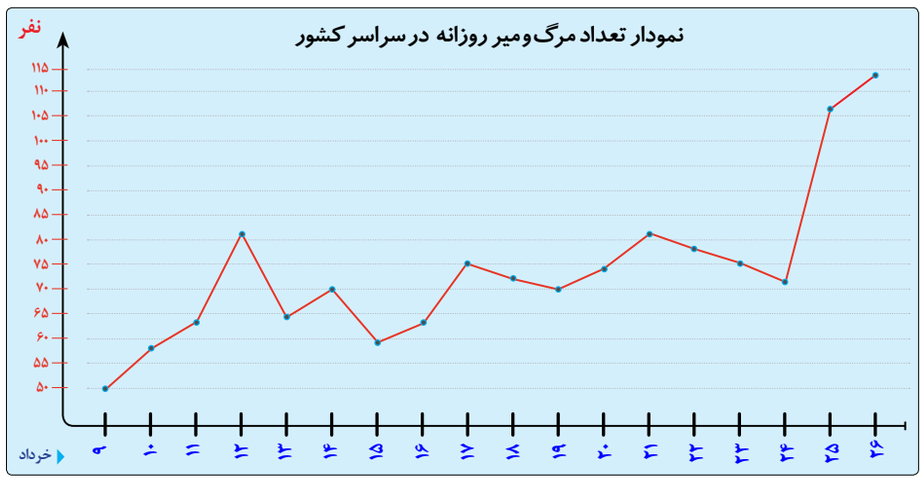

تاریخ	مبتلایان	جمع مبتلایان	مرگ‌ومیر	جمع قربانیان	بهبودیافتگان	جمع بهبودیافتگان	جمع بیماران حاد	بستری
۱۵ خرداد	۳۵۷۴	۱۶۴۲۷۰	۵۹	۸۰۷۱	۲۲۷۹	۱۲۷۴۸۵	۲۵۶۹	۴۹۴
۱۶ خرداد	۲۸۸۶	۱۶۷۱۵۶	۶۳	۸۱۳۴	۲۲۵۶	۱۲۹۷۴۱	۲۵۷۳	۵۲۷
۱۷ خرداد	۲۲۶۹	۱۶۹۴۲۵	۷۵	۸۲۰۹	۲۲۹۷	۱۳۲۰۳۸	۲۵۷۸	۵۲۷
۱۸ خرداد	۲۳۶۴	۱۷۱۷۸۹	۷۲	۸۲۸۱	۲۳۱۱	۱۳۴۳۴۹	۲۵۹۶	۶۴۸
۱۹ خرداد	۲۰۴۳	۱۷۳۸۳۲	۷۰	۸۳۵۱	۲۰۱۱	۱۳۶۳۶۰	۲۶۱۹	۷۱۳
۲۰ خرداد	۲۰۹۵	۱۷۵۹۲۷	۷۴	۸۴۲۵	۲۰۹۷	۱۳۸۴۵۷	۲۶۳۹	۹۰۱
۲۱ خرداد	۲۰۱۱	۱۷۷۹۳۸	۸۱	۸۵۰۶	۲۱۳۳	۱۴۰۵۹۰	۲۶۳۹	۸۱۱
۲۲ خرداد	۲۲۳۸	۱۸۰۱۷۶	۷۸	۸۵۸۴	۲۰۷۳	۱۴۲۶۶۳	۲۷۲۸	۶۸۸
۲۳ خرداد	۲۳۶۹	۱۸۲۵۴۵	۷۵	۸۶۵۹	۱۹۸۶	۱۴۴۶۴۹	۲۷۳۹	۶۸۷
۲۴ خرداد	۲۴۱۰	۱۸۴۹۵۵	۷۱	۸۷۳۰	۲۰۹۹	۱۴۶۷۴۸	۲۷۵۵	۷۱۴
۲۵ خرداد	۲۴۷۲	۱۸۷۴۲۷	۱۰۷	۸۸۳۷	۱۹۲۶	۱۴۸۶۷۴	۲۷۸۱	۸۶۴
۲۶ خرداد	۲۴۴۹	۱۸۹۸۷۶	۱۱۳	۸۹۵۰	۱۹۱۶	۱۵۰۵۹۰	۲۷۶۵	۸۴۲

بخش نخست

«وطن‌امروز» از روند کاهشی نرخ رشد جمعیت سالانه گزارش می‌دهد

کهولت جمعیت

بابک ملکی: بعد از رشد قابل توجه جمعیت در دهه ۶۰ و به دنبال آن، اجرای طولانی‌مدت برنامه‌های تنظیم خانواده در کشور، نرخ باروری کشور کاهش چشمگیری یافت؛ به‌نحوی که نرخ کلی باروری کشور طی کمتر از ۲ دهه، از رقم ۶/۵ فرزند در سال ۱۳۶۵ به رقم ۱/۸ فرزند در سال ۱۳۹۰ رسید. به عقیده کارشناسان حوزه جمعیت، این امر در آینده موجب بروز مشکلات عدیده‌ای برای کشور خواهد شد. کاهش حجم و رشد جمعیت ملی، افزایش میانه سنی و سالمندی جمعیت، کاهش جمعیت در سن کار، کاهش رشد اقتصادی، پایین آمدن نرخ پس‌انداز خانواده، افزایش بار مالی نسل‌های جوان‌تر، افزایش تقاضای بازنشستگی‌های فعلی و فشار بر سیستم تأمین اجتماعی، شکاف‌های نسلی بر اثر بهم خوردن توازن جمعیت نسل‌ها و جمع شدن چترهای حمایتی خانواده از سالمندان، بخشی از مهم‌ترین تبعات کاهش جمعیت کشور محسوب می‌شود.

با توجه به اهمیت پویایی و رشد جمعیت و تأثیر آن بر بخش‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مرور برخی شاخص‌های جمعیتی کشور طی دهه‌های اخیر، تصویرگر خوبی از وضع جمعیتی کشور و به تبع آن، لزوم برنامه‌ریزی برای افزایش فرزندآوری خواهد بود، لذا در ادامه به بررسی و مرور برخی از مهم‌ترین شاخص‌های جمعیتی کشور طی دهه‌های اخیر پرداخته می‌شود.

جمعیت کشور در سرشماری سال ۱۳۳۵، ۱۸/۹ میلیون نفر و در سال ۱۳۵۵، ۳۳/۷ میلیون نفر بوده است. این تعداد در سال ۱۳۶۵ به حدود ۴۹/۱ میلیون و در سال ۱۳۷۵ به حدود ۶۰ میلیون نفر افزایش یافت. بر مبنای سرشماری ۱۳۸۵ نیز جمعیت ایران حدود ۷۰/۵ میلیون نفر بود و در سال ۱۳۹۰ به حدود ۷۵/۱ میلیون نفر رسید. نتایج آخرین سرشماری کشور در سال ۹۵ نشان داد که جمعیت ایران به حدود ۸۰ میلیون نفر رسیده است.

■ میزان جمعیت کشور

بر اساس آخرین سرشماری مرکز آمار ایران، جمعیت کشور ۷۹ میلیون و ۹۰۰ هزار نفر برآورد شد. این مقدار، نسبت به سال ۱۳۹۰ (۷۵ میلیون نفر) ۱/۲۴ درصد رشد سالانه جمعیت را نشان می‌دهد. خاطرنشان می‌سازد در حال حاضر، بر اساس اطلاعات مرکز آمار، میزان جمعیت کشور حدود ۸۳ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر است.

با توجه به نمودار شماره یک، جمعیت ایران طی قرن گذشته همواره رشد بالایی داشته است. در دهه ۱۳۴۵-۱۳۳۵، جمعیت ایران با رشد ۳/۱ درصد افزایش یافت ولی به دلیل اعمال برنامه‌های تنظیم خانواده از نیمه دوم دهه ۱۳۴۰ میزان رشد جمعیت کاهش یافت و در دهه ۱۳۵۵-۱۳۴۵ به ۲/۷ درصد رسید. مجدداً طی سال‌های ۱۳۶۵-۱۳۵۵ با وقوع انقلاب اسلامی و شرایط خاص دوران انقلاب و جنگ تحمیلی، این میزان به بالاترین سطح خود در طول تاریخ تحولات جمعیت ایران یعنی حدود ۳/۹ درصد (حدود ۳/۲ درصد رشد طبیعی و حدود ۰/۷ درصد ناشی از مهاجرت) افزایش یافت. این میزان بالای رشد جمعیت موجب شد مسؤولان و سیاست‌گذاران از سال‌های پایانی دهه ۱۳۶۰ سیاست‌ها و برنامه‌های کنترل جمعیت را مجدداً اجرا کنند. علاوه بر آن، سیاست‌های توسعه‌ای از جمله گسترش شبکه بهداشت روستایی، توسعه مناطق محروم و افزایش تحصیلات مناطق روستایی بویژه زنان نیز در اولویت برنامه‌های دولت قرار گرفت. همزمانی و همگونی برنامه‌های توسعه و بهداشت با برنامه‌های تنظیم خانواده به کاهش مرگ‌ومیر نوزادان منجر شد و تقاضا برای فرزند زیاد را کاهش داد. درنتیجه میزان رشد سالانه جمعیت طی دهه ۱۳۷۵-۱۳۶۵ به حدود ۱/۹ درصد، سپس طی دهه ۱۳۸۵-۱۳۷۵ به حدود ۱/۶ درصد و در دوره ۵ ساله ۱۳۹۰-۱۳۸۵ به حدود ۱/۳ درصد رسید. طی دوره ۱۳۹۰-۱۳۹۵ نیز تعداد جمعیت با رشد ۱/۲۴ درصد کاهش یافت.

بر اساس نتایج سرشماری جمعیتی ۱۳۹۵ اعلام شده از سوی مرکز آمار ایران، از مجموع ۳۱ استان کشور ۱۳ استان نرخ رشد بالاتر از سطح ملی و بقیه استان‌ها رشدی پایین‌تر از سطح ملی داشته‌اند. بر اساس نتایج نمودار ۲، شش استان رشد جمعیتی بالای ۲ درصد داشته‌اند؛ نرخ رشد جمعیت در استان خراسان جنوبی ۳/۰۲ درصد، بوشهر ۲/۴۱ درصد، هرمزگان ۲/۳۹ درصد، البرز ۲/۳۷ درصد و قم ۲/۳۳ درصد بوده است. در مقابل، استان‌های همدان و خراسان شمالی در دوره یاد شده رشد منفی جمعیت را تجربه کرده‌اند. همچنین استان‌های لرستان و کرمانشاه نیز نرخ رشد سالانه جمعیت کمتر از ۰/۱ درصد داشته‌اند. مهاجرت نقش زیادی در به هم خوردن تعادل منطقه‌ای رشد جمعیت در کشور داشته است.

■ ساختار سنی جمعیت

پنجره جمعیتی، دوره زمانی نسبتاً کوتاه از تحولات جمعیتی یک کشور است که در طول آن نسبت جمعیت سنین فعالیت به حداکثر می‌رسد و نوعی ساختار جمعیتی مطلوب برای شتاب بخشیدن به رشد اقتصادی مهیا می‌شود. در حال حاضر، با توجه به ماهیت گذار جمعیتی و تغییرات ساختار سنی مرتبط با آن، سهم جمعیت سنین فعالیت در ایران افزایش یافته و این فرآیند موجب گشوده شدن پنجره فرصت و سود جمعیتی فراروی اقتصاد کشور شده است.

با توجه به افزایش نسبت جمعیت سنین فعالیت و کاهش نسبت‌های وابستگی سنی، ایران در سال ۱۳۸۵ وارد فاز پنجره جمعیتی شده است. همان طور که در نمودار ۳ مشخص است، فاز پنجره جمعیتی یک وضعیت موقتی در ساختار جمعیتی کشور است. بر این اساس، پنجره جمعیتی ایران که در آستانه سرشماری ۱۳۸۵ باز شده بود، حدود ۴ دهه باز می‌ماند و در دهه ۱۴۲۰ به تدریج بسته می‌شود. نمودار ۳ نشان می‌دهد که بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۲۰ افراد در سن کار بیشترین سهم را از جمعیت کشور دارند اما پس از ۱۴۲۰ رشد سریع سالمندی در کشور باعث می‌شود تنها حدود نیمی از جمعیت کشور در سن کار و فعالیت باشند؛ درحالی که ۳۲ درصد افراد جامعه را سالمندان تشکیل می‌دهند. این حجم از جمعیت سالمند به همراه خود مشکلات عدیده اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به بار می‌آورد. به این معنا که هزینه‌های مرتبط با زندگی کهنسالان (اعم از سلامت، بازنشستگی و...) بسیار بیشتر از دیگر گروه‌های سنی است.

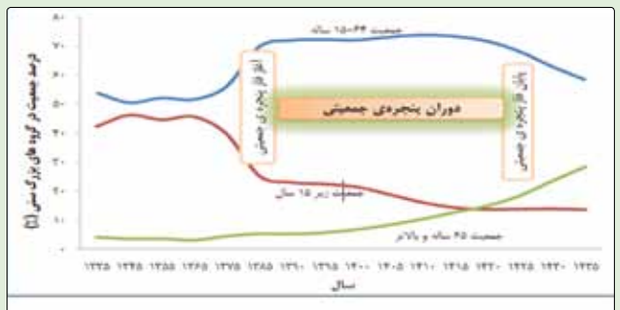

نمودار۳. فاز پنجره جمعیتی ایران: طول مدت، آغاز و پایان آن

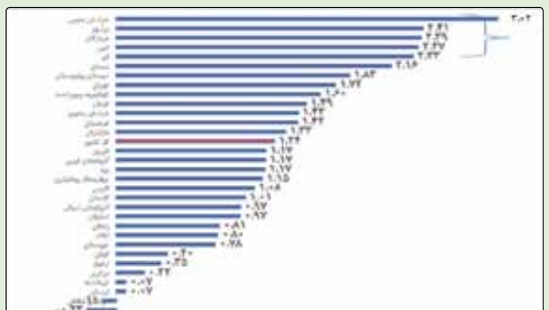
نمودار۲. متوسط نرخ رشد سالانه جمعیت در استان‌های کشور طی دوره ۹۵-۱۳۹۰

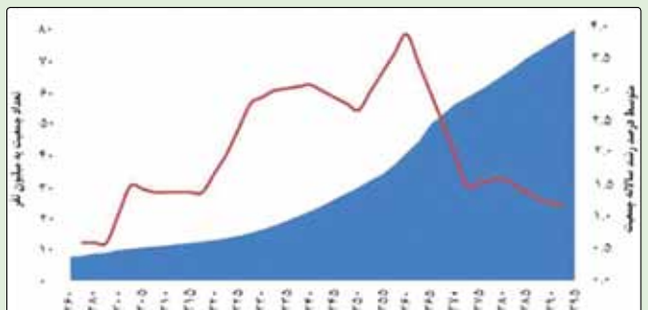
نمودار۱. متوسط رشد سالانه جمعیت